

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on: 30.06.2020

Dokumentet är daterat: 30.06.2020

The document is dated: 30.06.2020

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Meri-Katriina Pyhäranta

Pvm / Datum / Date: 30.06.2020

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date: 30.06.2020

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Fi-Nergy Voima Oy
Urho Kekkosen katu 4-6 E
00100 HELSINKI

Asia

Fi-Nergy Voima Oy:n menettely sähkönmyyntisopimuksen tekemistä edeltävien tietojen antamisessa loppukäyttäjälle sekä laskutusmenettelyn lainmukaisuus

Asianosainen

Fi-Nergy Voima Oy

Vireilletulo

17.2.2020

Selostus asiasta

Energiavirastoon on 17.2.2020 saapunut tutkintapyyntö, jossa Energiavirastoa on pyydetty tutkimaan, onko Fi-Nergy Voima Oy antanut loppukäyttäjälle tiedot keskeisistä sähkönmyyntisopimukseen sovellettavista ehdoista ja onko Fi-Nergy Voima Oy:n laskutusmenettely lainmukainen. Tutkintapyyntöön tekijän mukaan Fi-Nergy Voima Oy ei ole ennen sähkönmyyntisopimuksen tekemistä antanut tietoa siitä, että sähkön toimitusta koskeva laskutus perustuu etukäteiseen arviolaskutukseen. Tutkintapyyntöön tekijä ei myöskään ole saanut tietoa arviolaskutuksen ja tasauslaskutuksen perusteista tai toteuttamistavasta. Lisäksi tutkintapyyntöön tekijä esittää, että Fi-Nergy Voima Oy:n arviolaskutus on liian suuri loppukäyttäjän tosiasialliseen kulutukseen verrattuna ja että Fi-Nergy Voima Oy ei tasaa arviolaskutusta vähintään neljä kertaa vuodessa. Tutkintapyyntöön tekijä on täydentänyt tutkintapyyntöään 15.3.2020 toimittamalla Energiavirastolle Sähkövertailu.fi -palvelusta 7.1.2019 saamansa vahvistusilmoituksen, josta ilmenee tutkintapyyntöön tekijän saamat tiedot ennen sopimuksen tekemistä.

Selvityspyyntö

Energiavirasto on lähettänyt 14.4.2020 Fi-Nergy Voima Oy:lle selvityspyyntö, jossa on pyydetty selvitystä erityisesti seuraavista seikoista:

1. Mitä sähkönmyyntisopimukseen ja laskutukseen liittyviä tietoja Fi-Nergy Voima Oy antaa loppukäyttäjälle ennen sähkönmyyntisopimuksen tekemistä ja miten nämä tiedot ilmoitetaan? Mitä sopimukseen ja laskutukseen liittyviä tietoja Fi-Nergy Voima Oy antaa ennen sopimuksen tekemistä erityisesti Sähkövertailu.fi -palvelun tai muun käyttämänsä sopimuskentekoalustan kautta?
2. Miksi sopimuksen vahvistusilmoitukseen ei sisälly kaikki sähkömarkkinalain 86 §:n 2 momentissa edellytetyt tiedot eikä tietoa energiakuluttajan tarkistuslistasta ja internetosoitteesta, jossa se on saatavilla?

3. Kuinka monta kertaa vuoden aikana Fi-Nergy Voima Oy laskuttaa loppukäyttäjiä tosiasiallisen kulutuksen perusteella?

4. Millainen on Fi-Nergy Voima Oy:n soveltama arviolaskutusmenetelmä ja miten se perustuu kuluttajan vuosikulutukseen? Miten Fi-Nergy Voima Oy varmistaa, että sen käyttämä ennakkomaksujärjestelmä heijastaa riittävästi kuluttajan arvioitua todennäköistä vuotuista sähkönkulutusta?

5. Fi-Nergy Voima Oy:n loppukäyttäjälle toimittamasta tasauslaskusta ei käy ilmi kaikki sähkömarkkinalain 69 §:n 3 momentissa ja Energiaviraston laskuerittelymääräyksessä edellytetyt tiedot. Mikäli Fi-Nergy Voima Oy on antanut kyseisiä tietoja tasauslaskun yhteydessä muulla tavoin kuin itse laskussa, pyydetään yhtiötä toimittamaan selvitys antamistaan tiedoista sekä kopio laskun liitteestä tai muusta materiaalista, josta tiedot ilmenevät.

Fi-Nergy Voima Oy ei toimittanut selvitystä selvityspyynnössä asetettuun määräaikaan mennessä.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Energiaviraston toimivalta

Sähkömarkkinalain (588/2013) 106 §:n 2 momentin mukaan Energiaviraston tehtävänä on valvoa sähkömarkkinalain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja viranomaisten määräysten noudattamista sekä sähkömarkkinalain nojalla annettujen lupapäätösten noudattamista. Valvonnasta säädetään erikseen sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetussa laissa (590/2013, jäljempänä myös valvontalaki).

Valvontalain 5 §:n mukaan Energiaviraston tehtävänä on valvoa kyseisen lain 2 §:ssä tarkoitetun kansallisen ja unionin lainsäädännön ja viranomaisten määräysten noudattamista sekä hoitaa muut 2 §:ssä tarkoitetussa lainsäädännössä sille asetetut tehtävät.

Valvontalain 9 §:n mukaan Energiaviraston on veloitettava kyseisen lain 2 §:ssä tarkoitetussa kansallisessa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjä velvoitteita rikkonut tai laiminlyönyt korjaamaan rikkomuksensa tai laiminlyöntinsä. Päätöksessä voidaan määrätä, millä tavoin rikkomus tai laiminlyönti tulee korjata. Päätöksessä voidaan myös määrätä palauttamaan asiakkaalle virheellisesti peritty maksu, jos palautukseen ei sovelleta kyseisen lain 14 §:ssä säädettyä palautusmenettelyä.

Sähkömarkkinalaki (588/2013)

Sähkömarkkinalain 69 §:n 1 momentin mukaan loppukäyttäjälle toimitettu sähkö on laskutettava tosiasiallisen kulutuksen perusteella vähintään neljä kertaa vuodessa.

Sähkömarkkinalain 69 §:n 3 momentin mukaan vähittäismyyjän on esitettävä laskussa loppukäyttäjälle erittely siitä, miten sähkön hinta muodostuu, sekä tieto sopimuksen voimassaoloajasta. Sähkön hintaa koskevat tiedot ja arviot on annettava loppukäyttäjälle oikea-aikaisesti ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Laskun mukana on ilmoitettava loppukäyttäjän todellinen kulutus ja hintatiedot sekä mahdollistettava vertailu edellisen vuoden kulutukseen samana kautena. Vähittäismyyjän on kuluttajille lähetettävissä laskuissa annettava tiedot asiakasvalitusten tekemistä varten sekä kuluttajille suunnatussa laskutuksessaan tietoja kuluttajien käytettävissä olevista riitojenratkaisumenettelyistä. Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, mitä tietoja laskuun tulee sisällyttää, sekä siitä tavasta, jolla tiedot tulee laskussa esittää.

Sähkömarkkinalain 69 a §:n 1 momentin mukaan vähittäismyyjän on tarjottava kuluttajille erilaisia maksutapoja sähkölaskujen maksamiseen. Tarjotuissa vaihtoehtoisissa ei saa olla perusteettomia eikä eri asiakasryhmiä syrjiviä ehtoja. Maksutapojen ehdoissa voidaan huomioida eri maksutapojen tarjoamisesta vähittäismyyjälle aiheutuvien kustannusten kohtuulliset erot. Jos vähittäismyyjä tarjoaa kuluttajille ennakkomaksujärjestelmää, on järjestelmän heijastettava riittävästi kuluttajan arvioitua todennäköistä vuotuista sähkönkulutusta.

Sähkömarkkinalain 86 §:n 1 momentin mukaan jakeluverkonhaltijan on annettava ennen liittymissopimuksen tekemistä liittyjälle ja ennen sähköverkkosopimuksen tekemistä loppukäyttäjälle tiedot sopimukseen sovellettavista keskeisistä ehdoista sekä tarjolla olevista sopimuksen sisältöä koskevista vaihtoehtoisista, kuten hinnoitteluvaihtoehtoisista. Vähittäismyyjän on annettava ennen sähkönmyyntisopimuksen tekemistä vastaavat tiedot loppukäyttäjälle.

Sähkömarkkinalain 86 §:n 2 momentin mukaan liittyjälle ja loppukäyttäjälle on annettava ainakin seuraavat tiedot:

- 1) palveluntarjoajan nimi ja yhteystiedot;
- 2) tarjottu suoritus tai palvelu ja sen laatu sekä liittymissopimuksen kysymyksessä ollessa liittymän toimitusaika;
- 3) sopimuksen mukaiseen suoritukseen tai palveluun liittyvät mahdolliset ylläpitopalvelut;
- 4) menetelmät, joiden kautta liittyjä tai loppukäyttäjä saa tietoja sopimukseen tai siihen liittyviin ylläpitopalveluihin sovellettavista maksuista;
- 5) sopimuksen voimassaoloaika sekä sopimuksen uusimiseen ja päättämiseen sovellettavat ehdot;
- 6) sovellettavat vahingonkorvaukset ja muut hyvitykset, jos suorituksen tai palvelun laatu ei vastaa sovittua;
- 7) tiedot käytettävissä olevista valitusmenettelyistä ja riitojenratkaisumenettelyistä sekä niiden vireillepanosta;
- 8) tiedot kuluttajalle kuuluvista oikeuksista, jotka esitetään laskuissa taikka jakeluverkonhaltijan tai vähittäismyyjän internetsivulla.

Sähkömarkkinalain 86 §:n 3 momentin mukaan edellä 2 momentissa tarkoitetut tiedot on kirjattava sovitussa muodossaan sopimukseen tai vahvistusilmoitukseen. Sopimuksen tai vahvistusilmoituksen mukana kuluttajalle on annettava tieto sähkömarkkinadirektiivin 3 artiklan 16 kohdassa tarkoitetusta energiankuluttajan tarkistuslistasta sekä Energiaviraston internetosoite, jossa se on saatavilla. Jakeluverkonhaltijan ja vähittäismyyjän on pyynnöstä annettava kopio tarkistuslistasta kuluttajalle.

Energiaviraston määräys sähkön myyntiä ja sähkön jakelua koskevien laskujen erittelystä (1097/002/2013, jäljempänä myös laskuerittelymääräys)

Laskuerittelymääräyksen 1 §:n mukaan kyseistä määräystä sovelletaan laskuihin, joita vähittäismyyjä tai jakeluverkonhaltija lähettää asiakkailleen sähkön myynnistä ja/tai sähkönjakelusta.

Laskuerittelymääräyksen 2 §:n 3 kohdan mukaan tässä määräyksessä tarkoitetaan tasauslaskulla arviolasketun ja todetun sähköenergian kulutuksen tai sähkönjakelun erotukseen perustuvaa laskua.

Laskuerittelymääräyksen 7 §:n mukaan arvioon perustuvan laskutuksen ja todetun sähköenergian kulutuksen ja/tai sähkönjakelun mukaisen laskutuksen välisen eron tasaavan tasauslaskun yhteydessä asiakkaalle on ilmoitettava:

- 1) laskutuskausi, jota tasauslasku koskee;
- 2) laskutuskauden todettu ja/tai siirretty sähköenergian määrä, tieto siitä, kuinka toteutuma on määritetty sekä mittarilukemat, jos kyseiset lukemat ovat saatavissa;
- 3) laskutuskauden todetun sähköenergian kulutuksen ja/tai sähkönjakelun mukaan veloitettavat summat eriteltynä 4 §:n mukaisesti;
- 4) edellisen tasauslaskun jälkeen arviolaskettu summa kokonaisuudessaan;
- 5) arviolaskutuksen perusteena ollut laskutuskauden sähköenergian kulutus ja/ tai siirtoarvio; sekä
- 6) tasausmaksu tai -hyvitys arviolasketun ja toteutuneen sähköenergian kulutuksen ja/tai siirron mukaisen veloituksen erotuksena.

Tasauslaskun yhteydessä tulee esittää laskelma arvioon perustuvien laskujen suuruudesta ja eräpäivistä ennen seuraavaa tasauslaskua.

Jos tasauslaskun yhteydessä asiakkaalta veloitetaan arviolaskuja, ne on ilmoitettava 6 §:n mukaisesti. Arviolaskun on oltava tasauslaskusta selvästi erillään.

Perustelut

Energiaviraston toimivalta

Energiaviraston toimivaltaan kuuluu sähkömarkkinalainsäädännössä sähkömarkkinoiden osapuolille asetettujen velvoitteiden noudattamisen valvonta sekä säännösten vastaisesti menetelleen tahon velvoittaminen korjaamaan menettelynsä lain tai säännösten mukaiseksi. Energiavirasto arvioi tässä päätöksessä Fi-Nergy Voima Oy:n menettelyä sähköntuotantomuutoksen tekemistä edeltävien tietojen antamisessa loppukäyttäjälle sekä yhtiön käyttämän laskutusmenettelyn lainmukaisuutta.

Energiaviraston toimivaltaan ei sen sijaan kuulu sähkömarkkinoiden osapuolten yksittäisten sopimusoikeudellisten riitojen ratkaiseminen. Sopimus- ja velvoiteoikeudellisia riita-asioita käsitellään yleisissä alioikeuksissa. Kuluttaja voi saattaa yksittäisen riita-asian myös kuluttajariitalautakunnan oikeudellisesti sitomattoman ratkaisumenettelyn kohteeksi.

Edellä sanotun johdosta Energiaviraston toimivaltaan ei sopimusoikeudellisena asiana kuulu tutkia arviolaskituksen määrällistä oikeellisuutta tai tasauslaskun hyvityksen määrää tai oikeellisuutta.

Ennen sähköntuotantomuutoksen tekemistä annettavat tiedot ja vahvistusilmoitus

Sähkömarkkinalain 86 §:n 1 momentin mukaan vähittäismyyjän on annettava ennen sähköntuotantomuutoksen tekemistä loppukäyttäjälle tiedot sopimukseen sovellettavista keskeisistä ehdoista sekä tarjolla olevista sopimuksen sisältöä koskevista vaihtoehtoista, kuten hinnoitteluvaihtoehtoista.

Tutkintapyyntöä tekijä on tehnyt sähköntuotantomuutoksen Fi-Nergy Voima Oy:n kanssa sähkövertailu.fi -sivuston kautta. Energiavirasto toteaa, että sähköntuotantomuutostamiseksi voi ulkoistaa sähköntuotantomuutostensa markkinoinnin ja solmimisen kolmannelle taholle. Sähköntuotantomuutostamiseksi ei kuitenkaan voi jättää tällä perusteella noudattamatta sähkömarkkinalaissa vähittäismyyjälle säädetyt velvoitteita. Siten vähittäismuutostamiseksi on loppukäyttäjää kohtaan vastuussa näiden velvoitteiden täyttämistä, vaikka vähittäismuutostamiseksi ulkoistaisi sähköntuotantomuutostensa markkinoinnin ja solmimisen kolmannelle taholle.

Tutkintapyyntöä tekijän mukaan hänen laskutuksensa on perustunut arviolaskutukseen, mutta Fi-Nergy Voima Oy ei ole antanut ennen sopimuksen tekemistä tietoa sopimukseen sovellettavasta maksutavasta, eikä arvio- ja tasauslaskutuksen perusteista tai toteuttamistavasta. Energiavirasto katsoo, että sähköntuotantomuutostamiseksi sovellettava maksutapa, kuten laskutuksen perustuminen arvioituun sähköntuotantomuutostamiseksi tai tosiasialliseen kulutukseen, on sähkömarkkinalain 86 §:n 1 momentissa tarkoitettu sopimukseen sovellettava keskeinen ehto. Sopimuksen kannalta keskeisiä maksutapaan liittyviä ehtoja ovat myös se, mihin arvio loppukäyttäjän sähköntuotantomuutostamuksesta perustuu, millä tavoin arviolaskutettava määrä muodostuu ja miten arviolaskutus tasataan, jos laskutus ei perustu tosiasialliseen kulutukseen. Näin ollen vähittäismuutostamiseksi tulee antaa loppukäyttäjälle tieto maksutavasta, sen perusteista ja toteuttamistavasta ennen sähköntuotantomuutostamiseksi tekemistä.

Sähkömarkkinalain 86 §:n 3 momentin mukaan lainkohdan 2 momentissa tarkoitettujen tietojen kirjattava sovitussa muodossaan sopimukseen tai vahvistusilmoitukseen. Sopimuksen tai vahvistusilmoituksen mukana kuluttajalle on lisäksi annettava tieto energiankuluttajan tarkistuslistasta sekä Energiaviraston internetosoite, jossa se on saatavilla. Energiavirasto on arvioinut tutkintapyyntötekijän sähkövertailu.fi -sivuston kautta saamaa vahvistusilmoitusta sähkömarkkinalain 86 §:n 2 ja 3 momenttien nojalla ja toteaa sen olevan puutteellinen seuraavien lainkohdan 2 momenttiin sisältyvien tietojen osalta:

- 5) sopimuksen voimassaoloaika sekä sopimuksen uusimiseen ja päättämiseen sovellettavat ehdot;
- 6) sovellettavat vahingonkorvaukset ja muut hyvitykset, jos suorituksen tai palvelun laatu ei vastaa sovittua;
- 7) tiedot käytettävissä olevista valitusmenettelyistä ja riitojenratkaisumenettelyistä sekä niiden vireillepanosta;
- 8) tiedot kuluttajalle kuuluvista oikeuksista, jotka esitetään laskuissa taikka jakeluverkonhaltijan tai vähittäismyyjän internetsivulla.

Edellä mainittujen sähkömarkkinalain 86 §:n 2 momentin kohtien 5-8 mukaisten tietojen lisäksi vahvistusilmoituksesta puuttuvat tiedot energiankuluttajan tarkistuslistasta ja Energiaviraston internetosoitteesta, jossa se on saatavilla. Tutkintapyyntötekijä ei myöskään ole saanut vahvistusilmoituksen lisäksi muita sopimusasiakirjoja, joissa edellä mainitut sähkömarkkinalain 86 §:n 2 momentin kohtien 5-8 ja 3 momentin mukaiset tiedot olisi ilmoitettu.

Energiavirasto on varannut Fi-Nergy Voima Oy:lle mahdollisuuden antaa vastine ja esittää muuta tarpeellista selvitystä asian selvittämiseksi ja yhtiön menettelyn lainmukaisuuden arvioimiseksi. Fi-Nergy Voima Oy ei ole vastannut annetussa määräajassa.

Asiassa saadun selvityksen perusteella Energiavirasto toteaa, että Fi-Nergy Voima Oy on toiminut sähkömarkkinalain 86 §:n 1 momentin vastaisesti, kun se ei ole antanut loppukäyttäjälle tietoa maksutavasta, arvio- ja tasauslaskutuksen perusteista, eikä toteuttamistavasta ennen sähkönmyyntisopimuksen tekemistä. Edelleen Fi-Nergy Voima Oy on toiminut sähkömarkkinalain 86 §:n 3 momentin vastaisesti, kun se ei ole kirjannut 86 §:n 2 momentin kohdissa 5-8 tarkoitettuja tietoja vahvistusilmoitukseen eikä antanut vahvistusilmoituksen mukana kuluttajalle tietoa energiankuluttajan tarkistuslistasta ja Energiaviraston internetosoitteesta, jossa se on saatavilla.

Vähittäismyyjän ennakkomaksujärjestelmä

Sähkömarkkinalain 69 a §:n mukaan vähittäismyyjän on tarjottava kuluttajille erilaisia maksutapoja sähkölaskujen maksamiseen. Jos vähittäismyyjä tarjoaa

kuluttajille ennakkomaksujärjestelmää, on järjestelmän heijastettava riittävästi kuluttajan arvioitua todennäköistä vuotuista sähkönkulutusta.

Tutkintapyyynnön tekijän mukaan Fi-Nergy Voima Oy:n arviolaskutus on jatkuvasti todellista kulutusta suurempi. Arviolaskutuksen perusteita ei ole korjattu, vaikka toteutuneesta laskutuksesta käy tutkintapyyynnön tekijän mukaan selvästi ilmi, että arviolaskutus on liian suurta. Tutkintapyyynnön tekijä on pyytänyt Energiavirasto tutkimaan Fi-Nergy Voima Oy:n käyttämän ennakkomaksujärjestelmän lainmukaisuutta.

Energiavirasto on arvioinut Fi-Nergy Voima Oy:n käyttämän ennakkomaksujärjestelmän lainmukaisuutta 30.4.2020 antamassaan päätöksessä dnro 2943/422/2019. Päätöksessään Energiavirasto on katsonut Fi-Nergy Voima Oy:n menetelleen sähkömarkkinalain 69 a §:n vastaisesti tarjotessaan ennakkomaksujärjestelmää, joka ei heijasta riittävästi kuluttajan arvioitua todennäköistä vuotuista sähkönkulutusta. Fi-Nergy Voima Oy:n vuoden aikana ennakkoon laskuttamat kulutusmäärät ovat ylittäneet vuosikulutusarvion viidenneksellä, mikä on katsottu vuosikulutusarvion huomattavaksi ylitykseksi. Päätöksessään Energiavirasto on velvoittanut Fi-Nergy Voima Oy:n ryhtymään viipymättä toimenpiteisiin sähkömarkkinalain vastaisen menettelynsä korjaamiseksi ja lopettamaan kuluttajien ennakkolaskutuksessa sähkömarkkinalain 69 a §:n vastaiseksi katsotun sopimusehdon soveltamisen.

Koska asiassa ei ole tullut ilmi uusia seikkoja, joiden johdosta Energiavirastolla olisi toimivaltaa tutkia jo aikaisemmin ratkaistu asia uudelleen, Energiavirasto jättää asian tältä osin tutkimatta.

Vähittäismyyjän laskutus

Sähkömarkkinalain 69 §:n 1 momentin mukaan vähittäismyyjän on laskutettava loppukäyttäjälle toimitettu sähkö tosiasiallisen kulutuksen perusteella vähintään neljä kertaa vuodessa. Tutkintapyyynnön tekijän toimittaman selvityksen mukaan Fi-Nergy Voima Oy on lähettänyt ajalla 25.1.2019–1.2.2020 vain yhden tosiasialliseen kulutukseen perustuvan laskun. Muilta osin laskutus on perustunut arviolaskutukseen.

Energiavirasto on arvioinut Fi-Nergy Voima Oy:n laskutuksen lainmukaisuutta 30.4.2020 antamassaan päätöksessä dnro 2943/422/2019. Päätöksessään Energiavirasto on katsonut Fi-Nergy Voima Oy:n menetelleen sähkömarkkinalain 69 §:n 1 momentin vastaisesti, kun se ei ole laskuttanut loppukäyttäjälle toimitettua sähköä tosiasiallisen kulutuksen perusteella vähintään neljä kertaa vuodessa. Päätöksessään Energiavirasto on velvoittanut Fi-Nergy Voima Oy:n ryhtymään viipymättä toimenpiteisiin sähkömarkkinalain vastaisen menettelynsä korjaamiseksi ja laskuttamaan loppukäyttäjille toimitetun sähkön tosiasiallisen kulutuksen perusteella vähintään neljä kertaa vuodessa.

Koska asiassa ei ole tullut ilmi uusia seikkoja, joiden johdosta Energiavirastolla olisi toimivaltaa tutkia jo aikaisemmin ratkaistu asia uudelleen, Energiavirasto jättää asian tältä osin tutkimatta.

Sähkönmyyntilaskujen erittely

Sähkömarkkinalain 69 §:n 3 momentin mukaan vähittäismyyjän on esitettävä laskussa loppukäyttäjälle erittely siitä, miten sähkön hinta muodostuu, sekä tieto sopimuksen voimassaoloajasta. Sähkön hintaa koskevat tiedot ja arviot on annettava loppukäyttäjälle oikea-aikaisesti ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Energiavirasto on tämän lainkohdan nojalla antanut tarkempia määräyksiä siitä, mitä tietoja laskuun tulee sisällyttää, sekä siitä tavasta, jolla tiedot tulee laskussa esittää. Energiaviraston laskuerittelymääräystä sovelletaan Fi-Nergy Voima Oy:n tutkintapyyntöä tekijälle lähettämiin laskuihin, sillä ne ovat laskuerittelymääräyksen 1 §:ssä tarkoitettuja laskuja, joita vähittäismyyjä lähettää asiakkailleen sähkön myynnistä.

Fi-Nergy Voima Oy:n tutkintapyyntöä tekijälle toimittama 1.2.2020 päivätty lasku on katsottava laskuerittelymääräyksen 2 §:n 3 kohdassa tarkoitetuksi tasauslaskuksi, sillä se perustuu arviolaskutetun ja todetun sähköenergian kulutuksen väliseen erotukseen. Tasauslaskun sisältöä koskevat vaatimukset on määritelty laskuerittelymääräyksen 7 §:ssä. Näistä vaatimuksista poiketen Fi-Nergy Voima Oy ei ole ilmoittanut kyseisessä tasauslaskussa tai sitä koskevissa liitteissä tasaushyvitteen perustana olevaa laskelmaa, joka muodostuu arviolaskutetun ja toteutuneen sähköenergian kulutuksen mukaisen veloituksen välisestä erotuksesta (7 §:n 1 momentin 6 kohta). Tasauslaskussa ei myöskään ole ilmoitettu laskuerittelymääräyksen 7 §:n 2 momentin mukaisesti laskelmaa arvioon perustuvien laskujen suuruudesta ja eräpäivistä ennen seuraavaa tasauslaskua.

Energiavirasto on varannut Fi-Nergy Voima Oy:lle mahdollisuuden antaa vastine ja esittää muuta tarpeellista selvitystä asian selvittämiseksi ja yhtiön menettelyn sähkömarkkinalainmukaisuuden arvioimiseksi. Fi-Nergy Voima Oy ei ole vastannut annetussa määräajassa.

Saadun selvityksen perusteella Energiavirasto katsoo Fi-Nergy Voima Oy:n menettelleen Energiaviraston laskuerittelymääräyksen 7 §:n 1 momentin 6 kohdan, sekä 7 §:n 2 momentin vastaisesti, kun laskussa tai sen liitteissä ei ole esitetty laskuerittelymääräyksessä vaadittuja tietoja.

Ratkaisu

Energiavirasto jättää tutkintapyyntöä toimivaltaansa kuulumattomana tutkimatta siltä osin kuin kyse on arviolaskutuksen määrällisestä oikeellisuudesta, tasauslaskun hyvityksen määrästä ja oikeellisuudesta, ennakkomaksujärjestelmän lainmukaisuudesta ja tosiasialliseen kulutukseen perustuvien laskujen määrästä.

Fi-Nergy Voima Oy on toiminut sähkömarkkinalain 86 §:n 1 momentin vastaisesti, kun se ei ole antanut loppukäyttäjälle tietoa sopimukseen sovellettavista keskeisistä ehdoista eli maksutavasta sekä arvio- ja tasauslaskutuksen perusteista ja toteuttamistavasta ennen sähkönmyyntisopimuksen tekemistä.

Fi-Nergy Voima Oy on toiminut sähkömarkkinalain 86 §:n 3 momentin vastaisesti, kun se ei ole kirjannut 86 §:n 2 momentin kohdissa 5-8 tarkoitettuja tietoja vahvistusilmoitukseen eikä antanut vahvistusilmoituksen mukana kuluttajalle tietoa

energiankuluttajan tarkistuslistasta ja Energiaviraston internetosoitteesta, jossa se on saatavilla.

Fi-Nergy Voima Oy on menetellyt Energiaviraston laskuerittelymääräyksen 7 §:n 1 momentin 6 kohdan sekä 7 §:n 2 momentin vastaisesti, kun se ei ole esittänyt tasauslaskussa tai sen liitteissä laskuerittelymääräyksessä vaadittuja tietoja.

Energiavirasto velvoittaa Fi-Nergy Voima Oy:n ryhtymään viipymättä tarpeellisiin toimenpiteisiin sähkömarkkinalain ja laskuerittelymääräyksen vastaisen menettelynsä korjaamiseksi.

Energiavirasto velvoittaa Fi-Nergy Voima Oy:n antamaan loppukäyttäjille sähkömarkkinalain 86 §:n 1 momentin mukaisesti ennen sähkönmyyntisopimuksen tekemistä tiedot sähkönmyyntisopimukseen sovellettavista keskeisistä ehdoista eli maksutavasta sekä arvioituun sähkönkäyttöön perustuvassa laskutuksessa arvio- ja tasauslaskutuksen perusteista ja toteuttamistavasta. Lisäksi Energiavirasto velvoittaa Fi-Nergy Voima Oy:n kirjaamaan sähkömarkkinalain 86 §:n 3 momentin mukaisesti kyseisen pykälän 2 momentin kohdissa 5-8 tarkoitetut tiedot sovitussa muodossaan sopimukseen tai vahvistusilmoitukseen. Sopimuksen tai vahvistusilmoituksen mukana kuluttajalle on lisäksi annettava tiedot sähkömarkkinadirektiivin 3 artiklan 16 kohdassa tarkoitetusta energiankuluttajan tarkistuslistasta sekä Energiaviraston internetosoitteesta, jossa se on saatavilla.

Edelleen Energiavirasto velvoittaa Fi-Nergy Voima Oy:n ilmoittamaan tasauslaskuissa tai niiden liitteissä laskuerittelymääräyksen 7 §:n 1 momentin 6 kohdan sekä 7 §:n 2 momentin mukaiset tiedot.

Energiavirasto velvoittaa Fi-Nergy Voima Oy:n toimittamaan kaikki edellä mainitut tiedot kirjallisesti myös yhtiön nykyisille sähkösopimuksen tehneille asiakkaille siltä osin kuin kyseisiä tietoja ei ole aikaisemmin toimitettu heille kirjallisesti. Fi-Nergy Voima Oy:n on toimitettava Energiavirastolle selvitys toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt päätöksen johdosta ja niiden aikataulu. Toimenpiteistä tulee käydä ilmi myös, millä tavoin Fi-Nergy Voima Oy täyttää sopimuksen tekemistä edeltävän tiedonantovelvollisuutensa erityisesti Sähkövertailu.fi -palvelun tai muun sopimuskentekoalustan kautta tehtyjen sähkönmyyntisopimusten osalta. Selvitykset edellä mainituista korjaavista toimenpiteistä on toimitettava Energiavirastolle 60 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Sovelletut säännökset

Sähkömarkkinalaki (588/2013) 69 § 3 mom., 86 § ja 106 § 2 mom.

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) 5, 9 ja 38 §

Energiaviraston määräys sähkön myyntiä ja sähkön jakelua koskevien laskujen erittelystä (1097/002/2013) 1, 2 §:n 3 kohta ja 7 §

Muutoksenhaku

Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Tutkintapyynnön tekijällä on muutoksenhakuoikeus siltä osin kuin tutkintapyyntö on jätetty tutkimatta. Muilta osin päätös ei tutkintapyynnön tekijän osalta sisällä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 6 §:ssä tarkoitettua ratkaisua, josta voisi valittaa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain mukaisessa järjestyksessä.

Lisätietoja

Lisätietoja tästä päätöksestä antaa asiantuntija Meri-Katriina Pyhäranta, puh. 029 505 0093, meri-katriina.pyharanta@energiavirasto.fi.

Liitteet	Valitusosoitus
Jakelu	Fi-Nergy Voima Oy Tutkintapyynnön tekijä
Tiedoksi	Energiateollisuus ry Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Maksutta	

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskelpoisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Mikäli päätös annetaan hakijalle tiedoksi sähköisenä viestinä, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksiantopäivää ei oteta lukuun.

Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Kun valituksen tekemisen määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikaisten laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä tuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi tuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on:

**Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI**

faksi: 029 56 43314

sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 2050 euroa. Yksityishenkilön osalta oikeudenkäyntimaksu on 510 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.